

Leerblad over accent, apostrof, cedille en trema

Theorie

Sommige woorden hebben een trema, apostrof, accent of cedille nodig om goed uitgesproken te worden. We al gaan in deze les al deze leestekens langs.

Trema (twee puntjes op de klinker: ë, ï, ü, ä, ö)

Je gebruikt een trema bij **afleidingen**, dus bij niet-samengestelde woorden. **Een trema geeft aan dat je twee klinkers niet als één klank moet lezen.**

Bijvoorbeeld bij het woord beïnvloeden. Als er geen trema op de i had gestaan, had je de e en de i als ei kunnen lezen.

Bij een klinker met een trema begint ook een nieuwe lettergreep. Dit is duidelijk te horen in de volgende woorden: ruïne, reël, geïnteresseerd, coördinator, kopiëren.

Er is geen trema nodig bij woorden als: gekopieerd en video, want hier is geen sprake van een verkeerde uitspraak.

In **leenwoorden** wordt ook wel eens een trema gebruikt: fröbelen, überhaupt, conciërge.

Let op! Bij samenstelling wordt een koppelteken gebruikt: diploma-uitreiking, mee-eten, zonne-energie.

Apostrof

Een apostrof gebruik je in de volgende gevallen:

- als **weglatingsteken**: 't (het) Boerinneke, 's (des) avonds, Lars' (zijn) scooter;
- om **uitspraakproblemen te voorkomen**, wanneer een woord op een klinker of -y eindigt: kiwi's, piano's, baby's, Bianca's. Bij woorden als cadeaus, shampoos, Annes komt er geen apostrof, omdat er hier geen sprake is van uitspraakverwarring;
- in **afleidingen** en **meervouden van afkortingen**: cc'en, wc'tje, tv's;
- in **verkleinwoorden op -y** als daar een medeklinker voorstaat: baby'tje, hobby'tje, maar het is: spraytje .

Accent

Er zijn drie verschillende accenten. Vaak komen ze voor in Franse leenwoorden op de letter -e.

accent **aigu** ⇒ logé, café

Dit accent wordt ook gebruikt om de klemtoon op een lettergreep te leggen:

Dit is dé manier om af te vallen.

In dat beslag hoefden maar twéé eieren, niet drie!

- accent **grave** ⇒ barrière, kassière, scène
Dit accent wordt gebruikt om aan te geven dat de -e een korte klank heeft.
- accent **circonflexe** ⇒ crêpe, enquête, crème fraîche

Cedille

De cedille staat onderaan de -c wanneer deze voor een -a, -o of -u staat en als een -s moet worden uitgesproken. Woorden waarin een cedille voorkomt zijn: Curaçao en garçon. Indien er geen cedille onder de -c staat en er komt een -a, -o of -u achter, dan spreek je hem uit als een -k: cadeau, decor, caravan.